

Kommunale målsettinger for hjorteviltforvaltningen - Vegårshei kommune

Vedtatt av kommunestyret den 13.02.2024, sak 24/8

Overordnet målsetting:

Vinterstammene av hjortevilt skal i hovedsak bestå av store, sunne og friske dyr. Vegårshei kommune skal ha biologisk sunne bestander av elg, hjort og rådyr som utgjør en berikelse i naturen. Bestandene skal være bærekraftig i forhold til beitetilgang og skal ikke medføre uakseptable konflikter med trafikk, landbruksnæring og friluftsliv. Innenfor disse rammene skal elg, hjort og rådyr forvaltes til beste for verdiskapning, lokale jegerinteresser og allmenne naturinteresser.

Elgbestanden vurderes å være relativt stabil de siste åra, men det er ønskelig at bestandskondisjon og produksjonsevne forbedres slik at jaktutbyttet over tid er stabilt og noe høyere enn i dag. Hjortebestanden er i vekst og det er ønskelig å legge til rette for en fortsatt kontrollert vekst, slik at hjortens verdi som jaktobjekt øker i hele kommunen. Rådyrbestanden varierer noe fra år til år, avhengig av snøforhold og predasjon fra rovdyr og det er viktig at disse variasjonene hensynstas under jakta.

Det skal hele tiden søkes ny kunnskap om bestandene av hjortevilt, både når det gjelder utvikling og hvilke ulike faktorer som påvirker denne utviklingen. Slik kunnskap om både sykdommer, klimatiske forhold, beitetilgang og annet skal legges til grunn for forvaltningen.

Delmål:

1. Kommunen som tilrettelegger

Kommunen skal gi bistand, råd og veiledning om viltforvaltning og bidra med faglige innspill til lokale viltlag, jaktlag og jegere, samt legge til rette for samarbeid og FoU-arbeid i lokalmiljøet.

Hjorteviltregisteret skal brukes aktivt av viltlag/vald, jaktlag og jegere, ved å registrere både sett-elg og sett-hjort, samt felte dyr av både elg, hjort og rådyr. Tallmaterialet/dataene som registreres i hjorteviltregisteret danner grunnlag for de anbefalinger og råd kommunen og andre myndigheter kan gi i forbindelse med forvaltningen av hjortevilt.

Kommunen skal bidra i overvåkning av utbredelse av sykdommer blant hjortevilt, i tråd med statlige retningslinjer. Dette gjelder f.eks. prøvetaking for Chronic Wasting Disease (CWD)

2. Jaktorganisering

Opprettholde en forvaltningsstruktur hvor minst 95 % av tellende areal inngår i bestandsplanområder som kan drive reell stammevis forvaltning. Bestandsplanområdene skal utgjøre en naturlig avgrenset enhet. Både på kommunalt nivå og grunneiernivå skal det etableres samarbeid på tvers av kommunegrensene for å sikre en stammevis forvaltning av både elg og hjort.

Grunneiere som har organisert jaktrettighetene i slike bestandsplanområder skal ha et reelt og betydelig handlingsrom i forvaltningen av hjorteviltet. Det er også et mål å få en organisering med større jaktlag innenfor bestandsplanområdet.

3. Bestandskondisjon

For alle hjorteviltartene er det et mål at vinterstammen i stor grad består av voksne, produktive dyr, med

en stor andel voksne okser/bukker.

Elgens kondisjon skal forbedres gjennom målperioden. Slaktevekten til 1,5-årige elg felt i målperioden skal vise stigende tendens og overstige 115 kg i 2029. Det er et mål at sett elg/jegerdagsverk ikke overstiger 0,4 i 2029. Vinterstammen må holdes lav og beiteproduksjonen opprettholdes gjennom skogbrukstiltak. Det bør gjennomføres oppfølgende beitetaksering i planperioden, og det er et mål at beitetrykket på ROS-arter skal være under 35%. På kort sikt bør da elgbestanden stabiliseres eller svakt reduseres. På sikt bør en legge opp til en stammestørrelse der målet bør være et jevnt årlig uttak tilsvarende 1 elg / 400 m³ tømmer i avvirkning. Det er et mål at utviklingen i kalveproduksjonen viser ytterligere forbedring. Kalveproduksjonen skal ut fra "sett elg"-registreringene i perioden overstige 0,55 kalv/ku, og ku/okseforholdet skal være ca 1,5.

Hjortebestanden skal kunne øke noe i hele kommunen, men det viktigste er å sikre en bestand med god kondisjon og produksjon. Det er et mål at vekter på kalver og ungdyr opprettholdes gjennom målperioden, dvs 28 kg for kalv og 46/51 kg for hhv ho- og hann-ungdyr. Kalveproduksjonen skal ut fra 'sett-hjort'-registreringene i perioden overstige 0,6 og hind pr bukk skal være ca 1,5.

Det skal opprettholdes en høy produksjon i rådyrbestanden, og jaktuttaket må tilpasses utfra andre faktorer som snøforhold og rovdyr.

4. Hjortevilt og trafikk

Det er et mål at det skjer minst mulig påkjørsler av hjortedyr både på vei og jernbane. Kommunen skal være aktiv pådriver overfor Statens vegvesen og Jernbaneverket for at det blir utført forebyggende tiltak mot viltpåkjørsler både langs veier og jernbane for at delmålet kan nås. Målet er at antall trafikkdrept hjortevilt ikke skal overstige 5 % av jaktuttaket av hver enkelt art det enkelte år.

5. Hjortevilt og skog/innmark

Det lave konfliktnivået mellom hjortevilt og skader på skog og innmark i Vegårshei skal opprettholdes. Så lenge det bare er om annet felles hjortevilt i nødverge eller som skadedyr er konfliktnivået akseptabelt.

6. Hjortevilt som næring

Det er et mål at det tilbys et større spekter og omfang av jakttilbud. Jakttilbudet med høy grad av tilrettelegging og fokus på arbeidsplasser for landbruksnæringen skal økes. Samtidig skal det være et godt tilbud av 'tradisjonell bygdejakt' med lavere grad av tilrettelegging som aktivum for lokalbefolkningen.

7. Naturopplevelser og jegerrekruttering

Jakta på våre hjortevilt skal være et høydepunkt for jegere og lokalsamfunn. Jakta skal ha stor samfunnsaksept og videreføre lokale jakttradisjoner. Det skal være god spredning i alder blant jegerne. Det ønskes flere hjorteviltjegere i Vegårshei og antallet skal i 2025 være minimum 250. Hjorteviltet skal gi friluftsfolket fine naturopplevelser. Det er et mål at det årlig tilbys både jegerprøvekurs og opplæringsjakt for nye jegere i kommunen, samt at jaktlag inkluderer nye jegere, både ungdom og innflytter.